

PLAN VOOR WEGWERKEN BAGGERSLIB

Oude vuilnisbelt als baggerdepot

Oude vuilstortplaatsen gebruiken voor de opslag van zwaar vervuild slib. Goed uitgevoerd zou het idee dé oplossing kunnen zijn voor de miljoenen tonnen baggerspecie waar Nederland zich geen raad mee weet. Willem van Vossen van adviesbureau Royal Haskoning en bedenker van het plan ontvouwde zijn ideeën tijdens het symposium 'Zwemmen in bagger' dat op 13 mei in Nijmegen plaatsvond en kreeg van veel kanten positieve reacties.

Oude vuilnisbelten leeghalen, vullen met bagger en er een nieuwe functie aan geven. Dat is in het kort het plan van Van Vossen. De afgelopen tien jaar deed hij in opdracht veel onderzoek naar voormalige stortplaatsen uit de jaren '50, '60 en '70. In tegenstelling tot de heersende gedachte was het met de kwaliteit van het grondwater onder de vuilnisbelten helemaal niet zo slecht gesteld, zo ontdekte de ingenieur. Door allerlei natuurlijke processen, waaronder microbiologische afbraak en chemische vastleggingsprocessen, was in de meeste gevallen geen ontoelaatbare verontreiniging doorgesijpeld naar het grondwater. Van Vossen zag hierin een kans voor het duurzaam wegwerken van zwaar vervuild baggerslib.

De senior adviseur Bodem, Afval & Ruimte vroeg en kreeg toestemming voor een representatief onderzoek bij 80 oude vuilnisstortplaatsen. In deze voormalige stortplaatsen werd het afval destijds, overigens toen nog legaal, ongescheiden gestort en voor de stortplaatsen zelf waren geen beschermende maatregelen genomen. "De natuur heeft in deze vuilnisbelten vrij spel gehad", vertelt Van Vossen. "Uit onze monitoring blijkt dat bij slechts 20 procent van deze plekken het grondwater ontoelaatbare concentraties verontreiniging bevat."

Het storten van vervuild slib in voormalige vuilnisbelten heeft meerdere voordelen, meent Van Vossen. "Op dit moment wordt het vervuilde slib over grote afstanden getransporteerd naar de Rijksdepots in het westen van het land. De oude vuilnisstortplaatsen liggen dicht bij huis. In Noord-Brabant bijvoorbeeld heb je er 521. Door daar te storten, bespaar je al enorm op de transportkosten. Daarnaast kun je door afvalminning stoffen uit de stortplaatsen hergebruiken." Middels een bureauonderzoek via oude

hinderwetvergunningen, foto's, interviews met omwonenden en gesprekken met oude stortbazen, heeft Van Vossen een redelijk goed beeld gekregen van wat in de oude vuilnisbelten aanwezig is. "Zodra we een pilotproject gevonden hebben, kunnen we een proefsleuf maken, zodat meer zekerheid ontstaat over de inhoud van de stortplaatsen. Het bouwafval kan bijvoorbeeld als puin worden gebruikt onder snelwegen en het veraarde huishoudelijk afval kan opnieuw als grond worden gebruikt. Afvalminning kost weliswaar geld, maar deze kosten wegen op tegen het geld dat wordt bespaard met de lagere transportkosten." Wanneer de oude vuilstort is afgegraven, moet deze worden ingericht als baggerdepot, benadrukt Van Vossen. Met kleiwanden en folie op de bodem. "Wanneer zo'n oude stortplaats is afgegraven, blijft een plas water achter die grotendeels bestaat uit stortpercolaat met een optimale biochemische samenstelling. Tijdens het ontgraven is dit stortpercolaat slechts een klein beetje (vijf à tien procent) verdund met instromend natuurlijk grondwater. Als je de put vervolgens afdicht, ontstaat een badkuip met daarin water dat geschikt is om zware metalen in het baggerslib vast te leggen. Dat is een onomkeerbaar proces en daarom is het een duurzame oplossing." Van Vossen denkt dat na zo'n vijf of tien jaar de plek gereed is voor een nieuwe bestemming. "Na het aanbrengen van een scheidingslaag zou je er een laag water boven kunnen laten staan voor waterrecreatie. Dat is maatschappelijke winst. Het blijft natuurlijk een plan dat lastig te communiceren is naar verontruste burgers. Maar het wordt zo wel een stuk interessanter om uit te leggen."

Van Vossen was tot voor kort naarstig op zoek naar een locatie voor een pilotproject. Maar dat lijkt sinds het symposium geen

probleem meer te zijn. De aanwezige gemeenten, gedeputeerden en waterschappen toonden grote belangstelling voor zijn plannen. "Dat komt denk ik vooral doordat dit een innovatief plan is dat goed past in de landelijke politiek. Staatssecretaris Schultz van Haegen heeft de Rijksdepots ruimer opengesteld onder voorwaarde dat er in de regio's ook de nodige initiatieven worden ontwikkeld voor extra opslagruimte voor baggerslib. Dit plan voorziet daar ruimschoots in."

Wanneer het plan van Van Vossen daadwerkelijk uitvoerbaar blijkt te zijn, kan Nederland in één klap af zijn van haar baggerprobleem. Maar of Van Vossen nu het ei van Columbus in handen heeft, zoals Vroege Vogels-presentator Ivo de Wijs het plan noemde, wil hij niet direct zeggen. "Er moeten nog aardig wat drempels worden genomen, voordat dit gerealiseerd kan worden", besluit hij voorzichtig. ☞

Voor meer informatie:
Willem van Vossen (073) 687 41 77.

ACTUALITEIT

Subbied sterk overvraagd

Novem, de uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, heeft aan 73 aanvragers een uitkering in het kader van de Subbied-regeling toegekend. Zestig aanvragers kregen nul op rekest wegens het bereiken van de budgetlimiet.

Verkeer en Waterstaat stelde vorig jaar 80 miljoen euro beschikbaar voor het uitvoeren van achterstallige baggerwerkzaamheden in het bebouwde gebied. Gemeenten en waterschappen konden aanspraak maken op deze regeling die voorziet in een uitkering van maximaal 33 procent van de kosten van de werkzaamheden. Het succes van de regeling bleek direct na de publicatie ervan in maart 2003 uit de stroom aanvragen. In enkele maanden tijd was het beschikbare bedrag geclaimd.

Novem gaat erop toezien of de werkzaamheden volgens planning verlopen en kan zo nodig de uitkering naar beneden bijstellen. Met het geld dat op deze manier vrijkomt, kunnen enkele vragen alsnog gehonoreerd worden. ☞